

Piispan kirjoitus helluntaiksi 2017

Helluntai kutsuu ylittämään rajoja

Suomi on ollut kulttuurisesti ja uskonnollisesti poikkeuksellisen yhtenäinen aina viime vuosikymmeniin saakka. Esimerkiksi muualla Euroopassa kielelliset, etniset, kulttuuriset ja uskonnolliset eroavuudet ovat olleet jo pitkään todellisuutta yhteiskuntien, paikallisyhteisöjen sekä perheiden ja sukujen elämässä. Nyt 2000-luvulla maamme on alkanut lähestyä monissa muissa maissa vallitsevaa tilannetta.

Itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuonna on hyvä muistaa kirkkojen merkitys niin sanotussa kansallisessa projektissa. Erityisesti Suomen evankelis-luterilainen kirkko enemmistökirkkona on hoitanut tehtävänsä Suomen kansan yhdistämisessä ja itsenäistymisessä. Näin kirkko on vaikuttanut siihen yhteiskuntaan, jossa se toimii. Samanaikaisesti Suomi ja suomalaisuus ovat lyöneet vahvan leiman evankelis-luterilaiseen kirkkoon ja korostaneet sen kansallista luonnetta.

Muuttuva maailma haastaa niin Suomen evankelis-luterilaista kirkkoa kuin muitakin kirkkoja vahvistamaan kulttuurienvälistä identiteettiään. Kirkko palvelee muuttuvassa yhteiskunnassa sekä kantasuomalaisia että yhä kasvavaa muualta muuttaneiden joukkoa. Kulttuurisesti monimuotoistuvassa yhteiskunnassa kirkon on syytä ymmärtää oman taustansa monimuotoisuus.

Kristillinen kirkko on uskontunnustuksen mukaan yksi, pyhä, katolinen ja apostolinen, siis yksi ja sama kaikkina aikoina ja kaikissa paikoissa. Kirkko on luonteeltaan sekä paikallinen että maailmanlaajuinen.

Kirkko elää aina jossain kulttuurisessa ympäristössä. Toisaalta jokainen paikalliskirkko on osa yhtä, kulttuurirajat, sukupolvien rajat ja näkyvän ja näkymättömän rajat ylittävää kirkkoa.

Reformaation merkkivuonna on tarpeen huomata, että luterilainen kirkko on lännen katolisen kirkon perillinen. Tulevaisuudessa onkin löydettävä nykyistä vahvemmin kristillisen uskon alkuperäinen, kansalliset rajat ylittävä luonne. Pitäisikö tämän muutoksen näkyä myös luterilaisen kirkon nimessä niin, että se ei olisi "Suomen evankelis-luterilainen kirkko" vaan "Evankelis-luterilainen kirkko Suomessa"?

Helluntai muistuttaa, että kirkko on lähetetty ylittämään rajoja. Apostolien teot kertoo kielellisten, etnisten, kansallisten ja kulttuuristen rajojen ylittämisestä. Evankeliumin eteneminen uusiin kulttuureihin opetti Jeesuksen seuraajille, mistä evankeliumissa on kysymys. Jeesus Kristus on kaikkien ja kaiken Herra.

Helluntaina evankeliumin sanoma ylitti juutalaisen yhteisön sisäiset kielimuurit. Kreikkalaistaustaisen väestön parissa työskennelleen Stefanoksen valinnassa rakennettiin yhteyttä kieli- ja kulttuuriryhmien välille. Evankeliumin leviäminen Samariaan ja Antiokiaan sekä kertomukset etiopialaisesta hoviherrasta ja Rooman armeijan sadanpäälikkö Corneliuksesta kuvaavat, kuinka sanoma Kristuksesta ylitti ennen ylittämättömiä kulttuurisia ja kansallisia rajoja.

Rajoja ylittäessään seurakunta oppi, että evankeliumi on tarkoitettu kaikille ihmisille kaikissa kulttuureissa. Apostolit oppivat tuntemaan Kristuksen rakkauden rajattomuutta. Vasta rajojen ylittämisen sekä universaalien ja kulttuurienvälisen identiteetin löytymisen myötä kirkosta tuli kirkko.

Seppo Häkkinen
Mikkelin hiippakunnan piispa